

Архітектурний рисунок: проблеми, методи, засоби

УДК 72.01

А.С. Бородай, к.арх,ст. викл. кафедри Ата ІВ

Я. О. Бородай, асистент кафедри Ата ІВ

І.В. Маслій, ст. викл. кафедри АтаІВ

Сумський національний аграрний університет

ТЕХНІКА «СКЕТЧІНГУ» В СУЧАСНІЙ АРХІТЕКТУРІ ТА ДИЗАЙНІ

Анотація. В статті проаналізовано один із сучасних підходів швидкої архітектурної графіки, який отримав назву «скетчу». Це такий вид ручної архітектурної подачі креслень, за допомогою якого архітектор шляхом виконання швидких ескізів вручну або на графічному планшеті в загальних рисах розкриває задум архітектурного проекту за короткий проміжок часу.

Ключові слова: архітектурна графіка, ескіз, скетчінг, скетч, графічний планшет, архітектурне проектування.

Постановка проблеми. В останні десятиліття світ розвивається все швидше і швидше. Це стосується всіх сучасних напрямів діяльності, в тому числі дизайну і архітектури. Сьогодні замовник майже завжди знаходиться в цейтноті, тому він хоче отримати проект або дизайн-концепцію від архітектора якомога швидше. Звісно виконання повного комплексу архітектурних креслень вимагає певного часу, якого завжди бракує. Вихід з цієї ситуації є. За допомогою виконання швидких креслень – «скетчів» архітектор або дизайнер може за короткий проміжок часу представити замовнику ідею свого архітектурного задуму або основну дизайн-концепцію для подальшої розробки

повного детального проекту. Якщо мова йде про дизайн-проект інтер'єру, тоді часто декількох якісних «скетчів» навіть достатньо вже для його реалізації.

Виклад основного матеріалу.

Скетчінг - це техніка малювання швидких рисунків. Походження слова "скетчінг" походить від англійського слова "sketch" - етюд, замальовка, начерк, «малювати ескізи», «робити начерки». Техніка скетчінга заснована на тому, що рисунок виконується в досить швидкому темпі. Це дозволяє художнику, дизайнеру або архітектору за невеликий проміжок часу швидко візуалізувати різні об'єкти та ідеї. Техніка скетчінга давно використовується як основний інструмент для дизайнерів і тих, кому потрібно швидко донести свої думки та ідеї іншим за допомогою рисунка. В академічному малюнку і живописі «скетч» - це ескіз для майбутньої роботи, підбір колірної гами і композиції. Сьогодні популярність «скетчінга» стрімко зросла і його вже відносять до одного з самостійних художніх напрямків в сучасному мистецтві. Принципи роботи скетчінга - це передача перших вражень за короткий інтервал часу. Матеріали, що використовуються для «скетчів» - це маркери на спиртовій основі, акварель, кольорові олівці, лінери та інші підручні засоби.

У сучасному світі «скетчінг» - це можливість висловити свої думки, враження від зустрічей, відвідування заходів, подорожей і все відобразити на аркуші паперу або в своєму скетчбуці. «Скетчінг» ідеально підходить для тих, хто тільки починає малювати, для тих же студентів-архітекторів молодших курсів. Ця техніка є досить простою і не вимагає від виконавця особливих професійних навичок. «Скетчінг» сприяє розвитку якостей, притаманних художнику: вміння "зловити момент", побачити хороший вигляд або композицію, бути уважним і творчим. Оволодівши технікою «скетчінга», можна переходити вже до більш складних рисунків. Зазвичай на «скетч» витрачається мінімум часу, який необхідний для того, щоб спіймати момент або ідею, яку автор хоче передати в своєму зображенні.

Якщо на «скетч» затрачується більше години, то це вже називається «скетч-ілюстрацією». Тут вже робота йде поетапно. Аналізується інформація,

розробляється композиція і вже більш ґрунтовно вибираються матеріали та опрацьовуються деталі. За підсумком ця робота може бути або завершеним оформленим твором, або матеріалом, який можна сміливо представити замовнику. Також «скетч-ілюстрації» є гарним варіантом для листівки, ілюстрації або обкладинки журналу, постеру або банеру.

Якщо звернутися до історії виникнення «скетчингу», то можна прослідкувати, що спочатку, «скетчами» називали віртуозні і швидкі замальовки архітектури міста (travel sketching), пізніше людей та модних образів, предметів, автомобілів, та всього того, що за стилем та технікою виконання мало за мету швидкість, стилізацію, впевненість і свободу.

Останніми роками «скетчинг» все більш ґлибоко інтегрувався у професійній діяльності архітекторів та дизайнерів. Тому до «скетчинга» дуже часто відносять також інтер'єрні рисунки, виконані як в легкій сучасній, так і в більш академічній манері. Це можуть бути як детально опрацьовані «скетчі», скоріше навіть, інтер'єрні ілюстрації, так і ручні візуалізації, які можуть бути навіть фотографічно точними.

Мистецтво і вміння «скетчинга» - це чудовий навик, що допомагає максимально швидко, ефективно і красиво передавати свою ідею з голови на папір або графічний планшет. Іншими словами, «скетчинг» - це унікальний інструмент для реалізації ваших задумів. Палітра матеріалів дуже багата і різноманітна. В першу чергу, це класика ручної подачі: акварель, туш, кольорові і акварельні олівці, вугілля, кольорові чорнила, пастель. Безсумнівно увагу архітекторів завойовують також сучасні графічні інструменти, яких ще недавно не було на ринку. Це пан-пастель, акварельні маркери, різні лінери. У наші дні, найбільш популярними серед дизайнерів і архітекторів є спеціалізовані маркери: Copic, Stylefile marker, Chartpak, Promarker, TOUCH, Molotow, ZIG та інші. Більш того, цікаві результати дає поєднання технік, наприклад, маркери і пастель або акварель з кольоровими олівцями. Тобто можливості для експериментів невичерпні. Кожен дизайнер може спробувати все і підібрати ідеальну техніку для себе.

Асортимент матеріалів в арт-магазинах вражає, але для архітектурного та інтер'єрного «скетчінга» сьогодні найбільш популярними і затребуваними є маркери.

Хвиля «скетчінга», що захлеснула зараз Європу, Америку, Україну, та і взагалі весь світ архітектури і дизайну - це явний показник того, що художники і дизайнери «перенаситилися» комп'ютерними програмами і тепер хочуть повернутися до основи основ, коли ідею транслювали в простір за допомогою рисунка. Навіть тоді, коли ми користуємося графічним планшетом, сам рисунок виконуємо фактично вручну.

Тепер давайте проаналізуємо, які види «скетчів» і «скетч-ілюстрацій» сьогодні існують в сучасній архітектурі, дизайні та мистецтві. Найбільш розповсюдженими видами «скетчінгу» є інтер'єрний «скетчінг» (Interior sketching), промисловий «скетчінг» (Industrial sketching), архітектурний «скетчінг», «скетчінг» в подорожах (Travel sketching), «скетчінг» в дизайні одягу (Fashion sketching), «скетчінг» їжі (Food sketching), флористичний «скетчінг», ландшафтний «скетчінг», портретний «скетчінг», «скетчінг» стилю життя (Lifestyle sketching) та деякі інші.

Тепер давайте коротко охарактеризуємо деякі з перерахованих вище видів «скетчінгу».

Архітектурний (міський) «скетчінг» - це ілюстрації та ескізи будівель і споруд, міських вулиць. Для створення архітектурних скетчів, ілюстратору також вкрай необхідне знання і розуміння законів перспективи, почуття пропорцій, вміння передавати об'єми предметів. Часто цей вид «скетчінга» називають міськими зарисовками. Цей вид «скетчінгу» активно використовується професійними архітекторами, в роботі архітектурних бюро та проектних майстерень, студентами архітектурних спеціальностей.

«Travel-sketching» - це подорожні нотатки, пам'ятні події, що запам'яталися під час подорожей. В цьому напрямку скетчінга не

обов'язково використовувати закони перспективи, часом вони спеціально порушені. Можливим є спотворення форми. У «Travel-sketching» зазвичай з'єднуються всі види «скетч-ілюстрації» від «Food sketching» до «Industrial sketching», адже під час подорожей нас оточують нові предмети і архітектура. «Тревел-скетчі» також часто доповнюються різними текстовими описами.

Інтер'єрний «скетчинг» - це створення замальовок, «скетчів» і ілюстрацій інтер'єру, дизайну інтер'єру та декору для інтер'єру. Щоб створювати інтер'єрні «скетчі», ілюстратору необхідне знання і розуміння законів перспективи, почуття пропорцій, вміння передавати об'єм предметів і зображувати різні матеріали та фактури. Використовується переважно дизайнерами, архітекторами і декораторами для презентації своїх ідей.

Індустріальний (промисловий) «скетчинг» включає «скетчі» та ілюстрації дизайну різних предметів нашого життя і побуту. Цей вид «скетчинга» дозволяє якісно, зображати об'єкти-ідеї, об'єкти-концепції в галузі промислового дизайну (автомобілі, транспортні засоби, обладнання, тощо). Індустріальний скетчинг використовується в роботі інженерів, дизайнерів промислових виробів, декораторів.

Ландшафтний «скетчинг» - це замальовки дизайну парків, скверів, садових і присадибних ділянок. Часто використовується спільно з архітектурним «скетчингом». Ландшафтний «скетчинг» використовується в основному ландшафтними дизайнерами. Ілюстрації зазвичай зображують весь ландшафт, включаючи водойми, зелені насадження, квітники, малі архітектурні форми, садові та паркові меблі і т.д.

Флористичний «скетчинг» - це малюнки квіткових композицій, оформлення інтер'єрів для різних заходів. Флористичний «скетчинг» часто перетинається з ботанічною ілюстрацією. Цей напрямок використовується в роботі флористів і декораторів.

Висновки. Отже, можна зробити висновок, що ручна графіка в останні роки стає все більше і більше популярною. З'явився новий напрям у роботі архітекторів, дизайнерів і декораторів, що отримав назву «скетчінг». Володіючи цією технікою, за допомогою швидких «скетчів» автор може швидко виконати замальовки, які розкрити сутність своєї ідеї або задуму в самих різних сферах життя і побуту.

Література

1. Кожевников А.М. О роли и месте эскизирования в архитектурном образовании / Архитектурная наука в МАРХИ. - №5. – М.: Ладья, 2001.
2. Кривоногова А. С. Архитектурная графика и основы композиции: учебное пособие. – СПб.: СПбГЛТУ, 2016. – 48 с.
3. Кудряшов К.В. Архитектурная графика. – М., 1990.
4. Максимов О.Г. Рисунок в профессии архитектора. М.: Стройиздат, 1999.
5. E. Tayefe, How to draw architecturally 1, Elme Memar Institution, 2008, ch. 5, pp. 98-99.
6. H. R. Derakhshan, “Drawing skills tutural and its role in Architectural drawing” presented at the third National Architecture conference, Iran, March 15-16, 2013